

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 44

от 25 февруари 2011 година

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА
РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЕТ С
ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 202 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2010 Г. (ДВ,
БР. 75 ОТ 2010 Г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§ 1. Член 1 се изменя така:

„Чл. 1. С правилника се урежда прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).“

§ 2. Член 2 се изменя така:

„Чл. 2. (1) Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научни журита. За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се утвърждава от факултетния съвет, съответно от научния съвет, по предложение на първичното звено.

(2) Ректорът, съответно ръководителят на научната организация, определя със заповед състава на научното жури, утвърден по реда на ал. 1.

(3) За членове на научното жури се избират български граждани – хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност – и в съответното направление и специалност. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи – на външни и на вътрешни членове за съответното висше училище или научна организация.

При избор на научно жури се определя и един резервен член от всяка обособена група.

(4) За членове на научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или заемане на академична длъжност, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито.

(5) Не се провеждат заседания на журито в намален състав.

(6) На своето първо заседание научното жури по ал. 1 избира един от членовете си за председател и определя от състава си рецензенти.

(7) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(8) Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства при условия и по ред, определени с правилника на висшето училище или научната организация."

§ 3. В чл. 3 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „(НЦИД)“ се заличават.

2. В ал. 2 думите „научна степен „доктор“ и „доктор на науките“ се заменят с „образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“.

§ 4. Наименованието на глава втора се изменя така:

„ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ И
НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

§ 5. В чл. 5, ал. 2 след думите „научната организация“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 6. Член 8 се отменя.

§ 7. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

2. съгласно актове на Министерския съвет;

3. при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование.

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при

условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет, съгласувано със съответните висши училища или научни организации.

(3) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условията и по реда, определени в съответните правилници на висшите училища и на научните организации.

(4) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност.”

§ 8. Създават се чл. 13а - 13в:

Чл. 13а. (1) Кандидатите за докторанти по чл. 13, ал. 1 подават следните документи:

1. формуляр или молба, съдържаща кратки биографични данни, степента на владееие на чужди езици, както и висшето училище или научната организация, в която желаят да се обучават;

2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

3. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

4. списък на публикациите, ако има такива;

5. копие от документите за гражданство;

6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

7. две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите по чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2 подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието, младежта и науката.

(4) Кандидатите по чл. 13, ал. 1, т. 3 подават документите по ал. 1 в избрано от тях висше училище или научна организация.

Чл. 13б. (1) Висшите училища и научните организации изпращат в Министерството на образованието, младежта и науката документите на одобрените от тях кандидати по чл. 13, ал. 1,

т. 3 – граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информацията относно:

1. лични данни на кандидата – имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;

2. наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка – степен на владение на български език, наименование на основното звено, в което ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;

4. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;

5. номер на банковата сметка на висшето училище или научната организация, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка.

(2) Министерството на образованието, младежта и науката издава Удостоверение за приемане на кандидатите за обучение в Република България и писмено уведомява за това Министерството на външните работи и дирекция „Миграция“ на Министерството на вътрешните работи. Удостоверението е валидно само за учебната година, за която е издадено.

(3) Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза вид „D“ и са пристигнали в Република България.

Чл. 13в. (1) Ректорът на висшето училище или ръководителят на научната организация издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти по чл. 13, ал. 1.

(2) Висшето училище или научната организация писмено уведомява Министерството на образованието, младежта и науката за записаните докторанти по ал. 1.”

§ 9. В глава втора наименованието на раздел II се изменя така:

„Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

§ 10. В чл. 24 думата „Научната“ се заменя с „Образователната и научна“.

§ 11. В чл. 25 думите „научна степен“ се заменят с „образователна и научна степен“.

§ 12. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или

научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания."

2. Досегашният текст става ал. 2.

§ 13. В чл. 29, ал. 1 думите „по ал. 1“ се заменят с „по чл. 28, ал. 2“.

§ 14. В чл. 30 ал. 3 се изменя така:

„(3) В 7-дневен срок от предложението на факултетния, съответно научния, съвет по ал. 2 ректорът на висшето училище или ръководителят на научната организация със заповед утвърждава научното жури, с която се определя и датата на защитата.“

§ 15. В чл. 31, ал. 1 изречение трето се изменя така:

„Най-малко трима от членовете на журито са външни за висшето училище или научната организация.“

§ 16. В чл. 32, ал. 2 след думите „научната организация“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 17. В чл. 33 ал. 4 се изменя така:

„(4) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.“

§ 18. В чл. 34 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Научната степен“ се заменят с „Образователната и научна степен“.

2. В ал. 2 думите „Научната степен“ се заменят с „Образователната и научна степен“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието, младежта и науката, и се изпраща в МОМН за регистриране в тридневен срок след издаването ѝ.“

4. В ал. 4 аббревиатурата „НЦИД“ се заменя с „Националният център за информация и документация“.

§ 19. В глава втора наименованието на раздел III се изменя така:

„Условия и ред за придобиване на научната степен „доктор на науките“

§ 20. В чл. 35 думите „образователно-квалификационната степен „магистър“ или“ се заличават.

§ 21. Член 36 се изменя така:

„Чл. 36. При равни други условия лицата, придобили научна степен „доктор на науките“, ползват предимство при заемане на академичните длъжности.“

§ 22. Член 37 се изменя така:

„Чл. 37. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“ трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.“

§ 23. В чл. 38, изречение първо след думите „дисертационния труд по чл. 37“ се добавя „и автореферата“, а в изречение второ думите „да зачисли кандидата и“ се заличават.

§ 24. В чл. 40 ал. 1 се изменя така:

„(1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред научно жури в състав 7 хабилизирани лица. Най-малко трима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни лица за висшето училище или научната организация.“

§ 25. В чл. 41, ал. 3 след думите „научната организация“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 26. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „положителни оценки“ се поставя запетая и се добавя „като всеки член от журито публично обявява своята оценка“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.“

§ 27. В чл. 43, ал. 2 след думата „диплома“ се добавя „по единен образец, утвърден от министъра на образованието, младежта и науката“.

§ 28. В глава трета наименованието на раздел I се изменя така:

„Условия и ред за заемане на академичната длъжност „асистент“

§ 29. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В срока на договора лицето, заемащо длъжността

„асистент“, предприема действия за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.”

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) След изтичането на срока на договора нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 30. В глава трета наименованието на раздел II се изменя така:

„Условия и ред за заемане на академичната длъжност „главен асистент“

§ 31. В чл. 45 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „научна степен“ се заменят с „образователна и научна степен“.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 32. В чл. 46, ал. 1 думите „съвкупност от следните критерии и показатели“ се заменят с „по следните изисквания, ако са приложими за съответната област“.

§ 33. В чл. 47, ал. 1 след думите „научната организация“ се поставя точка и текстът до края се заличава.

§ 34. В чл. 48 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 изречение второ се изменя така:

„В срок 14 дни след определянето на журито по чл. 49, ал. 1 председателят на комисията писмено уведомява всички кандидати за допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.“

2. В ал. 3 думите „срок 14 дни след избирането на научното жури“ се заменят със „срока по ал. 2“.

§ 35. В чл. 49 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така:

„Най-малко двама от членовете на журито са външни за съответното висше училище или научна организация.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Научното жури се определя със заповед на ректора на висшето училище или на ръководителя на научната организация по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от факултетния, съответно научния, съвет.“

§ 36. В чл. 51, ал. 1 след думата „предложението“ се добавя „на журито“.

§ 37. Член 52 се изменя така:

„Чл. 52. Избраните кандидати се назначават от ректора на висшето училище или от ръководителя на научната организация до един месец от съобщението за избирането им.“

§ 38. В глава трета наименованието на раздел III се изменя така:

„Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент“

§ 39. Член 53 се изменя така:

„Чл. 53. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен „доктор“;

2. не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност „асистент“, „главен асистент“, или

б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация, или

в) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

г) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за придобиването на научна степен „доктор на науките“.

(2) В правилника на съответното висше училище или научна организация може да се определят и допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, отразяващи спецификата на отделните професионални направления.“

§ 40. Член 54 се отменя.

§ 41. В чл. 55, ал. 2 думите „осигурят нормите за“ се заменят с „осигури съответната“ и думите „в съответния“ се заменят със „съгласно“.

§ 42. В чл. 57 се правят следните изменения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Конкурсът се провежда от 7-членно научно жури. Най-малко трима от членовете на журито са външни за съответното висше училище или научна организация и най-малко трима са професори. На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател.

(2) Научното жури се определя със заповед на ректора на висшето училище или ръководителя на научната организация по предложение на първичното звено и след утвърждаването му от

факултетния, съответно научния, съвет."

2. В ал. 4 думата „утвърждаването“ се заменя с „определянето“.

§ 43. Създава се чл. 57а:

„Чл. 57а. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ според изпълнението на условията по чл. 53.

(2) При равни условия по чл. 53 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели, които са приложими за съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия - разработване на лекционни курсове; нововъведения в методите на преподаване, осигуряване на занимания в практическа среда извън висшето училище или научната организация;

б) публикувани учебни материали - ръководства, сборници и други, разработени от кандидата, или съавторство в издаден учебник, или публикуван електронен учебник;

в) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски и художественотворчески проекти;

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) участие в научноизследователски проекти; участия с доклади на международни и национални научни форуми; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

б) научни и научноприложни разработки;

в) приложени в практиката резултати от научни изследвания, изобретения и рационализации;

г) научни публикации (печатни и електронни), включително публикации в международни издания;

3. свързани с художественотворческата дейност:

а) участие в проекти; членство в творческа организация; художественотворчески изяви, включително творчески изяви на международно признат форум;

б) създаване на произведения на изкуството с международно признание.

(3) При научните специалности в областта на изкуствата вместо научноизследователската дейност може да се оценява художественотворческата дейност.

(4) В правилниците на висшите училища и научните организации могат да се предвидят и допълнителни показатели и критерии

освен

тези по 2.”

§ 44. В чл. 58, ал. 1 думите „в чл. 27 ЗРАСРБ” се заменят с „в чл. 27 и 27а от ЗРАСРБ”.

§ 45. В глава трета наименованието на раздел IV се изменя така:

„Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор”

§ 46. Член 60 се изменя така:

„Чл. 60. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор” трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен „доктор”;

2. да са заемали академичната длъжност „доцент” в същото или в друго висше училище или научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация, или

б) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, на научната степен „доктор на науките” и за заемане на академичната длъжност „доцент”;

4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научноприложни разработки или художественотворчески постижения, които се оценяват по съвкупност.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност „доцент”, те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или съответни на тях доказателства за художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и на научната степен „доктор на науките”.

(3) В правилника на съответното висше училище или научна организация могат да се предвидят и други условия.”

§ 47. Член 61 се изменя така:

„Чл. 61. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор” според

изпълнението на условията по чл. 60.

(2) При равни условия по чл. 60 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели, които са приложими за съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия – споделяне на опита в преподаването и курсовете и супервизия и консултиране на колеги; осигуряване на занимания в практическа среда извън съответното висше училище или научна организация; разработване на лекционни курсове; преподаване по специалността на чужд език;

б) издадени учебници или публикувани електронни учебници по разработени от кандидата лекционни курсове;

в) дейност със студенти и докторанти, включително ръководство на докторанти, назначени на преподавателски позиции във висше училище или научна организация;

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) ръководство на научноизследователски проекти; създаване на научна група от преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; участия с доклади в международни и национални научни форуми; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

б) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и рационализации;

в) научни публикации (печатни и електронни), включително публикации в международни издания;

3. свързани с художественотворческата дейност:

а) членство в творческа организация; създадена творческа школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети; художественотворчески изяви, включително творчески изяви на международно признати форуми;

б) създаване на произведения на изкуството с международно признание.

(3) При научните специалности в областта на изкуствата научноизследователската дейност може да се замести с художественотворческа дейност.

(4) В правилниците на висшите училища и научните организации може да се предвидят и допълнителни показатели и изисквания освен тези по ал. 1."

§ 48. В чл. 62 ал. 2 се отменя.

§ 49. В Преходните и заключителните разпоредби § 7 се отменя.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 50. Отменя се Правилникът за дейността на Арбитражния съвет към Националната агенция за оценяване и акредитация, приет с Постановление № 202 на Министерския съвет от 2010 г. (ДВ, бр. 75 от 2010 г.).

§ 51. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Росен Желязков**